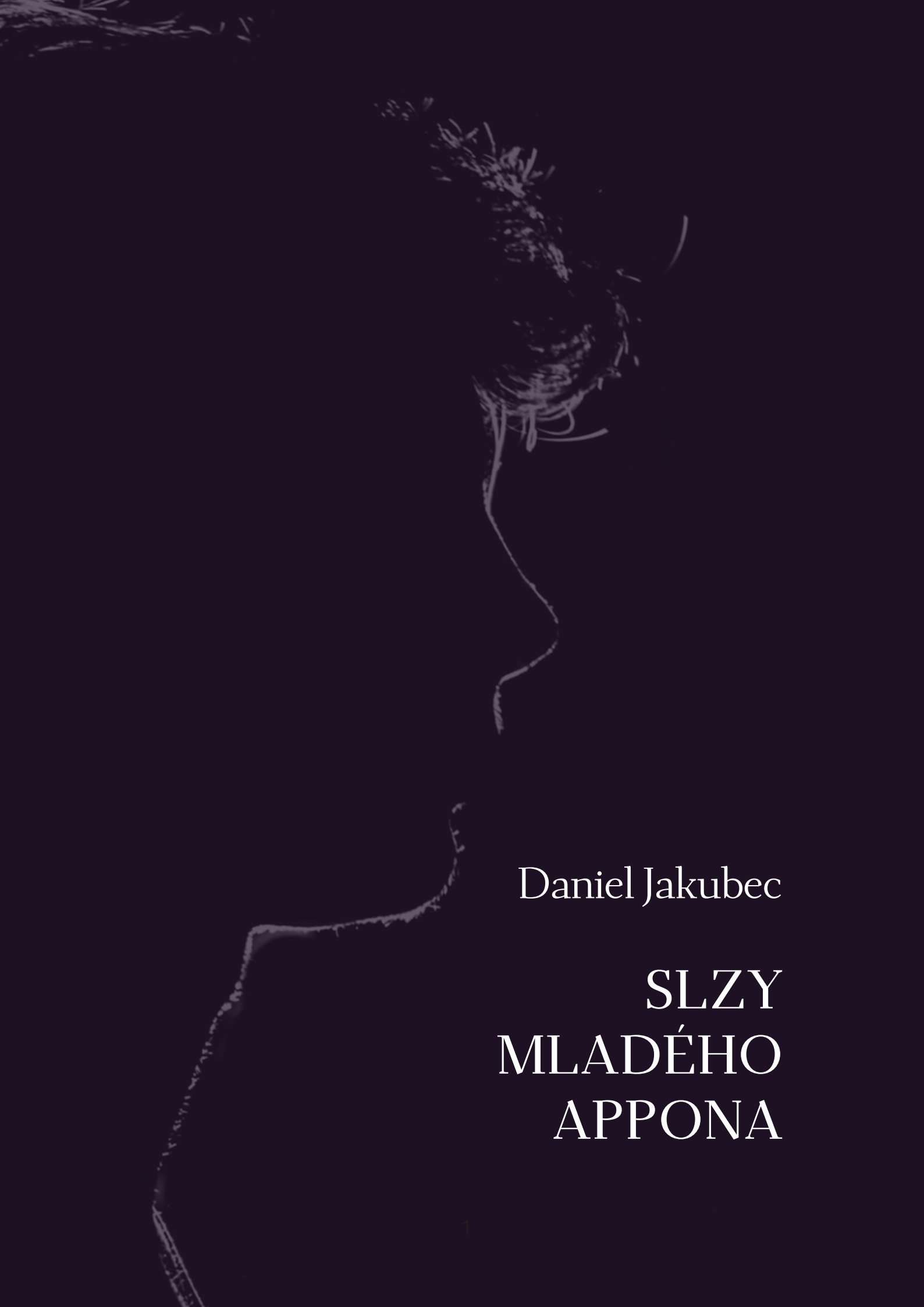

Daniel Jakubec

SLZY
MLADÉHO
APPONA

Daniel Jakubec

SLZY MLADÉHO APPONA

Dramatická hříčka na antické motivy

odnaproti.cz

2026

Osoby:

Postavy bohů:

MATKA, stvořitelka všeho přirozeného i nadpřirozeného
CRALUS, po Matce hlavní bůh, bůh Světla
FEMINA, jeho žena, bohyně Života
APPON, jejich syn
EXIDOS, bratr Feminy, bůh Smrti
CALCULATORUS, bůh Vědění
NATURALUS, bůh Přírody, též i počasí
SOMIN, bůh Snů, též i spánku
NOTARIE, dcera Exida, víla

Postavy lidí:

VYPRAVĚČ

ANTE, mladý princ

POLYBA, jeho matka, zvolená královna Městské republiky Anthony

HITERIUS, diktátor Plenesie

TYGRHART, Hiteriův generál a jeho pravá ruka

ARCHIVALIUS, předseda Senátu Městské republiky Anthony

COPRENIA, filozofka a učitelka na Akademii

DISCIPLINUS, jeden ze studentů Akademie

POSEL

PRVNÍ ZVĚD

DRUHÝ ZVĚD

STRÁŽ

ŽENSKÝ HLAS Z DÁLKOHLASU

STUDENTI AKADEMIE

Inscenační poznámka:

Scéna může být patrová. Dolejší část představuje zemi, kde žijí lidé. Tato část se s jednotlivými obrazy proměňuje. Patrová scéna, která představuje Palác bohů, je neměnná, sestává z několika trůnů; ten největší patří hlavnímu bohovi Cralusovi. Celé patro je pak ozdobené květy hyacintů.

Prolog

Vstoupí Vypravěč.

VYPRAVĚČ:

Příběh ten krátký, přesto tak krásný,
jenž nenajdete v žádné básni,
budu vám dneska vyprávět.
V něm střetávají se dva světy,
svět bohů, kteří všechno vidí,
a smrtelníků – tedy lidí.
Bohové věří, že pro lásku a srdce v těle místa není,
a právě o tom bude naše vyprávění.
Až odvyprávím poslední list,
budete dojati, tím jsem si jist.

Odejde.

Obraz první

Jsme v rozlehlé místnosti Hiteriova paláce, která překvapuje svojí strohostí. Dominuje jí veliký stůl, na němž jsou rozmístěné modely lodí, postavičky vojáků a rozložená velká mapa. Na stole ještě stojí přístroj zvaný dálkohlas. Na stěně visí mapa, která znázorňuje kontinent Pangropa. Stěně však vévodí velký obraz, na kterém je v nadživotní velikosti zvěčněn vládce Plenesie Hiterius. Místnost ještě zdobí na jedné straně socha dívky, na druhé pak socha chlapce.

Vstoupí Hiterius s Tygrhartem. Bohové, včetně Appona, vše sledují.

TYGRHART:

Excelence, jsem neskonale šťastný, že shledávám tvoji náladu dobrou. Prozrad' mi, co se stalo?

HITERIUS:

Pusť si dálkohlas a hned pochopíš.

Tygrhart pustí dálkohlas.

ŽENSKÝ HLAS Z DÁLKOHLASU:

Občané městského státu Plenesie! Právě posloucháte mimořádnou zprávu. Náš mocný vládce, velký a moudrý Hiterius, potvrdil, že jeho poslové, kteří sledovali velkolepou bitvu o město Polaria, se za časného rána vrátili a přinesli s sebou zprávu, že vojsko tohoto nicotného a nepřátelského města bylo během několika málo hodin smeteno z povrchu zemského. Polaria kapitulovala! Je to pro náš lid velkolepý den, který naši historikové zapíší velkým písmem do svých spisů a pojednání.

Hiterius přejde k dálkohlasu a vypne ho.

HITERIUS:

Tak jsi to slyšel, Tygrharte, moje říše se právě rozrostla o město, které vlastní rozsáhlé pozemky a hluboké lesy.

TYGRHART:

Můj pane, gratuluji ti k tak skvělému úspěchu! A dovol mi, abych tě pozval na skromnou hostinu, kterou chci na tvou počest dnes večer uspořádat. Naši kuchaři upečou ty nejvykrmenější husy! Ty nejlepší kousky z celé naší velké říše!

Hiterius zvažní.

HITERIUS:

Velké říše, říkáš?

TYGRHART:

Já neznám jiného vládce, který by v Pangropě vládl více než dvěma městům.

HITERIUS:

Takže podle tebe je má říše velká, je obrovská...

TYGRHART:

Ano, můj pane, o tom nemůže být pochyb!

HITERIUS:

(popuzeně) Pak se ale podívej na Městskou republiku Anthony! Zdá se ti ve srovnání s mojí říší malou?

Tygrhart se skloní nad mapu.

TYGRHART:

(bázlivě) Je... zdá se mi větší...

HITERIUS:

Dívej se dál, na další státy, s nimiž Anthony spolupracují!

Tygrhart opět nahlédne do mapy, po chvíli udiveně vzhledne.

HITERIUS:

Území všech těchto vazalů s Anthonami dohromady zabírá území mnohonásobně větší, než je má říše. A ty mi tady tvrdíš, že moje říše je velká!

TYGRHART:

Můj pane...

HITERIUS:

Byla by, jak ty říkáš velkou, kdybych já vládl ještě větší částí Pangropy.

TYGRHART:

Pane, co tedy navrhuješ?

HITERIUS:

Teď mě pozorně poslouvej, Tygrharte, a podívej se znovu do mapy.

Tygrhart se skloní nad mapu.

HITERIUS:

Proč vládnout jen dvěma městům? Já přece mohu držet vládu nad celým kontinentem! Vidíš? Tady... a ještě tady. Moje Plenesie s přístupem k moři... A hned vedle...

TYGRHART:

No ano! To je...

HITERIUS:

Polaria. Do teď jsme museli platit za každou větvíčku z jejich lesů, ale teď město a lesy patří nám. Můžeme kácet stromy, kolik jen budeme chtít!

TYGRHART:

A nic nás to nebude stát! To je skvělá a promyšlená taktika, můj vladaři! Je to... geniální!

HITERIUS:

Moje Plenesie se tak může i nadále stavebně rozvíjet a dřevo z našich nových lesů použijeme na stavbu válečných lodí.

TYGRHART:

Pane, před tvou moudrostí se hluboce skláním! Byť se opakuju, je to ale pravda – skvělá a promyšlená taktika mého vládce!

Zamyslí se.

Ale ... jak získáme Anthony?

HITERIUS:

Naše loďstvo bude muset obeplout celou pevninu...

TYGRHART:

...protože přes Hory Božích Darů by bylo velmi náročné a nákladné celou tuto anabázi vést. To je skvělé, můj velký vladaři! Musím se před tvou moudrostí opět sklonit.

HITERIUS:

Vyloďme se na západním pobřeží, a tím získáme i část jižního, a s ním i město Milenius.

TYGRHART:

V Mileniu je velký kamenolom!

HITERIUS:

Správně, milý Tygrharte. Tímto geniálním tahem zabráníme, aby další městské státy zpevňovaly své hradby. Bez tak už ale o nás budou vědět, tím jsem si víc než jist. Pak se vydáme na sever...

TYGRHART:

Snad ne...

HITERIUS:

Ale ano, zcela správně uvažuješ, slavný přístav a krásné rozlehlé úrodné lány, to je Oceanus!

Oba odstoupí od mapy.

TYGRHART:

Tím odřízneme Anthony od zásobování a nakonec se na ně vrhneme!

HITERIUS:

Ne tak zhurta! Do této chvíle tvůj bystrý mozek s mým velmi si rozuměl.

TYGRHART:

Och, odpusť mi mou unáhlenost.

HITERIUS:

Nemůžou být všichni tak moudří jako já.

Upřeně se zadívá na Tygrharta.

HITERIUS:

Víš o elektrodílnách na rybí tuk, o dílnách, které nemusejí být poháněné lidskou silou jako ty naše v Plenesii? Musím uznat, že jsou účinnější jak ty naše.

TYGRHART:

Puerta!

HITERIUS:

Vidíš! Takže tento městský stát obsadíme...

TYGRHART:

... a Anthony odřízneme od elektrického proudu! To je ohromné! Když dovolíš, jestli moje uvažování je podobné tvému, pak naši armádu můžeme přepravit po jejich železné dráze. Už jsem o tom vynálezu leccos slyšel, parní stroj na kolech, rychlejší než padesát koní, táhne několik kočárů se zbožím a lidmi. Představuju si ho jako věčně dýmající pojízdnou sopku!

HITERIUS:

Jakmile i tato republika padne, která je obchodní a dopravní křižovatkou a oplývá bohatstvím z Hor božích darů, pak už mi nic nebude stát v cestě. Budu konečně, jak jsi řekl, vládcem ohromné říše!

TYGRHART:

Vrchní generál se jistě už nemůže dočkat.

Hiterisus náhle posmutní.

HITERIUS:

Určitě by se z toho těšil, kdyby ještě žil. Poslové mi přinesli smutnou zprávu.

TYGRHART:

Generál ...

HITERIUS:

Padl.

Tygrhart se chytne za srdce.

HITERIUS:

Hrdinsky při dobývání města Polaria!

TYGRHART:

To je ale pro naši armádu obrovská ztráta, můj pane!

HITERIUS:

Nejen pro ni, Tygrharte, nejen pro ni. Generál mi byl oddaný a rovněž byl mým přítelem. Lepšího jsem já, vládce Plenesie, neměl.

TYGRHART:

Kdo tedy povede vojsko nyní?

HITERIUS:

Já sám se účastním tažení. Nicméně vojsko musí někdo vést a udělovat mu rozkazy. Rozhodl jsem se proto udělat vrchním generálem tebe. Jsi teď můj nejoddanější a ode dneška znáš také mé plány.

Tygrhart padne na kolena.

TYGRHART:

Jaká čest pro mě! Ať jsem dřív mrtvý, než začnou boje, ví-li bohové, že tak dobrým nebudu! Tvoje touhy a sny, můj pane, já ale splním rád!

Vstoupí dva zvědové.

HITERIUS:

Konečně dorazili mí zvědové z Anthony! Nesete mi další zprávy?

Tygrhart vstane.

PRVNÍ ZVĚD:

Ano, můj vladaři.

Druhý zvěd mu podá svazek listů.

DRUHÝ ZVĚD:

Můj pane, zde v těchto listech je všechno napsané.

HITERIUS:

Dobrá, mí věrní služebníci, můžete jít.

PRVNÍ ZVĚD:

Můj pane.

Ukloní se a odejde.

DRUHÝ ZVĚD:

Vladaři.

Ukloní se a následuje svého druha.

HITERIUS:

Anthony jsou takzvaně nejdemokratičtější republikou v celé Pangropě, mají senát, jemuž předsedá slovutný Archivalius. Současně vede Radu ministrů, která je mocí výkonnou. Král nebo královna jsou voleni na pět let a tato hlava státu rozhoduje o přijetí nebo veto nových zákonů. Rovněž povoluje zasedání senátu. Můžeme se na to dívat s obdivem, avšak...

Náhle vybuchne.

Avšak celé je to změkčilé! Všechny ty jejich krámy! Rádobysvoboda, volnost a rovnost... Pche! Ta královská děvka skončí s tou svojí demokracií a její hlava bude zdobit moji komnatu.

Tak jako vybuchl, rázem se též zklidní.

No, a teď se podíváme, co nám přinesli mí poslové.

TYGRHART:

Co tam stojí, nějaké nové zprávy?

HITERIUS:

Ale! No vida, dostal jsem úplně nové informace o rodině té děvky. A podívejme se, dokonce přiložili královnin portrét. A portrét jejího syna!

Rozloží list s kresbami Polyby a Anteho. Oba si je prohlíží a po chvíli odloží.

HITERIUS:

Královna už je několik let vdovou, její syn se jmenuje Ante a nedávno měl sedmnáct let. Je skutečně krásný.

TYGRHART:

Atletická postava, pěkné černé kudrnaté vlasy a kůži tak medově opálenou. Vypadá tak plný síly.

HITERIUS:

Máš pravdu, je krásný. V hlavě se mi právě zrodil jeden plán...

TYGRHART:

Ďábelský plán?

HITERIUS:

Víc než to, milý Tygrharte. Takového plánu by se zalekl i samotný pán pekla a poklekl by s tebou před mou důmyslností.

TYGRHART:

Už mě dlouho nenapínej, můj vladaři.

Hiterius podá Tygrhartovi list a namočené pero.

HITERIUS:

Jsem si jistý, že o mé expanzi už královna i ostatní města něco tuší. Alespoň podle zpráv od zvědů. Není se však čeho obávat. Jsem klidný, protože té děvce vzkážu, že pokud nechce zažít zkázu svého, ehm, svobodného státu, musí mi vydat svého syna.

TYGRHART:

Uděláte z něj otroka.

HITERIUS:

Otroka své rozkoše. A teď mou nabídku královně pěkně napiš a dopis pak odevzdej poslovi, ať se ještě dneska s ním vydá do Anthon.

Tygrhart začne psát, po chvílce ale přestane.

TYGRHART:

Můj pane, takže nakonec žádné válečné tažení nebude? Tolik jsem se těšil.

HITERIUS:

Blázníš? Válka bude! Její syn bude otrokem mých rozkoší a její hlava i tak bude zdobit mou komnatu. Poruším totiž slib, co jí za syna dám. Získám tak jeho a s ním i celý kontinent. Tohle tam už nepiš!

Tygrhart zaškrtná několik posledních řádků.

TYGRHART:

Spolehni se, můj vladaři.

HITERIUS:

Teď běž a odevzdej vzkaz poslovi a pak přijď za mnou do mé komnaty. Musíme připravit armádu a loďstvo a začít řešit, co uděláme s obyvateli Polarie. (pobaveně) Možná se mi skrze tvé řeči zrodí v hlavě další nápad.

Oba odejdou, každý sám a každý na jinou stranu.

CRALUS:

Válku že chce vést?

FEMINA:

To je ale strašné!

NATURALUS:

Chce zničit naše krásné lesy!

SOMIN:

Byl jsem pošetilý, když jsem mu do jeho hlavy vložil takový sen!

CALCULATORUS:

Nutno uznat, že je vychytralý.

CRALUS:

Calculatore, nezapomeň, že je to ničema a všechno, co je přirozené a krásné, ničí. Budme rádi, že nemá spadeno na věci nadpřirozené.

EXIDOS:

Zatím.

CRALUS:

Co by na to řekla Matka...

APPON:

(pobaveně) Moje matka? Tak se jí zeptej, sedí přece vedle tebe!

FEMINA:

(s úsměvem) Ne, můj milý Appone, tvůj otec nemyslí mě.

Obrátí se na Calculatora.

Příteli, bože všeho vědění, prosím, pouč mého syna, ať je zas o něco chytřejší.

CALCULATORUS:

(obřadně) Matka naší stvořitelkou je a všechno přirozené a nadpřirozené je dílem jejím. Na počátku zablýskl se v nicotě velký blesk a po něm velký třesk následoval. Tak zrodila se Matka, která stvořila Zemi, Vesmír a stvořila i nás. Ale pýcha některých jejích synů a dcer rostla a mohutněla každým dnem. Oni na city své nedbali a raději se oddávali rozkoším těla. Rozhodla se tedy Matka a tyto lidi od obyčejných oddělila, neb ti stále své city měli. Tak se zrodili bohové, kterým darovala i tento palác na nebesích. Již se nikdy neukázala. Ale my, bohové, na ni myslíme stále.

APPON:

A kdy se zase vrátí?

CALCULATORUS:

To nikdo neví. Vím jenom, že až se Matka vrátí, bude mít k tomu vážný důvod.

CRALUS:

My bohové jsme něco víc, než jsou smrtelníci tam dole. City sice nemáme, ale za to jsme těmi, kteří rozhodují – například kdo na jakou nemoc zemře.

APPON:

Tedy světu vládneme a určujeme tak chod dějin. Za to vysvětlení vám děkuji.

EXIDOS:

Teď bychom se zas měli vrátit k válce, která nám tu hrozí vypuknout.

FEMINA:

Správně. Co si tedy o tom všem myslíte?

SOMIN:

Hiteriovy sny se změnilly ve zvrhlé plány.

CALCULATORUS:

Co ostatní?

Bohové souhlasně přikyvuji. Cralus se obrátí na Exida.

CRALUS:

Válku tedy všichni, co tady sedíme, odsuzujeme. Ovšem může být hodně padlých. Milý Exide, připrav se na mohutnou vlnu duší, do tvé říše Věčnosti přijde možná hodně mrtvých. Já to s odporem budu pozorovat.

EXIDOS:

Brány mé říše budou otevřeny dokořán, jakože jsem bohem Smrti.

CRALUS:

A teď bych se uchýlil k modlitbám a prosbám lidí... Blíží se večer a my musíme určit, kdo dnešní modlitby lidí vyslechne.

Pohlédne na Feminu. Ta mu jeho pohled oplátí a usměje se.

FEMINA:

Děkuji ti.

Pohlédne na Appona.

Je to tvoje slavnostní chvíle, můj milý Appone!

Appon se udiveně rozhlíží po bozích.

EXIDOS:

Myslíš, že už je na to čas?

NATURALUS:

Takže nadešel ten den?

APPON:

Matko?

FEMINA:

Jsi už natolik zralý, abys mohl i ty přijímat prosby lidí. Tolik jsem se na tento den těšila.

APPON:

Já?

FEMINA:

Ano, dovršil jsi sedmnáctý rok, a to tě zavazuje k novým povinnostem.

APPON:

(otráveně) Slyšel jsem, že je to povinnost na celou noc.

CRALUS:

Co se tak divíš, lidi se modlí v každý čas, tedy i v noci.

APPON:

Co kdybychom s tím ještě počkali? Totiž... nejsem si jistý, jestli už jsem na takový úkol...

Cralus mu vpadne do řeči.

CRALUS:

Jejich prosby zapíšeš a my se jimi pak budeme zabývat. Tak, jak to děláme všichni.

APPON:

(otráveně) Poslouchat ty jejich věčný nářky...

FEMINA:

Appone, tak nemluv!

APPON:

Vždyť je to pravda, mami. To nemáme nic lepšího na práci, než se zabývat jejich kňučením, jak jsou nemocní, jak hladoví...

CRALUS:

Tak dost! Nerouhej se! Naší povinností je naslouchat lidským nářkům a steskům a každému z lidí alespoň jednou pomoci.

Femina se podívá na Craluse.

FEMINA:

Vlastně ty jsi nebyl jiný! To už si nevzpomínáš?

APPON:

Něco nevím?

FEMINA:

Raději trávil noci se mnou, než aby naslouchal nářkům smrtelníků.

APPON:

Vidiš, otče, jsi určitě stejného názoru. Jen si to nechceš přiznat!

CRALUS:

(netrpělivě) Dávno jsem prozřel a teď už svoje povinnosti znám. Hodně věcí časem pochopíš, Appone. Teď už ale jdi a připrav se na svoje první prosby.

Appon neochotně odchází.

FEMINA:

Jednou to pochopí a už to nebude dlouho trvat. Dejme mu čas, můj drahý.

Opona

Obraz druhý

*Tentokrát se nacházíme v Paláci králů Městské republiky Anthony. Jsme v pracovně královny Polyby. Místnosti dominuje rozložitý stůl, na kterém stojí vedle hromady spisů a dokumentů dálkohlas. U zdi velká knihovna, dvě křesla a malý stolek. Celá místnost je ozdobena květinami v rozmanitých nádobách a vázách. Sem tam se tyčí, nebo se jen krčí, nějaká ta socha či soška.
Vstoupí Polyba a Archivalius. Bohové, až na Appona, vše sledují.*

POLYBA:

Děkuji vám, Archivalie, že jste si udělal čas, abyste mě zpravil o tom, jak se naší republice vede.

ARCHIVALIUS:

Má královno, přináším vám z našeho senátu nové zprávy.

POLYBA:

Nuže...

ARCHIVALIUS:

Nejdříve promluvil ministr obrany, který požádal o vyšší žold pro svoje vojsko. Přidal se k němu ministr pro vnitrostátní záležitosti a...

POLYBA:

Chtěl to samé pro městskou stráž, že? Pořád jenom peníze, peníze, peníze...
Víc a víc.

ARCHIVALIUS:

Je to bohužel tak. Ministr umění a věd zas potřebuje...

POLYBA:

...své divadlo opravit. Pravda, o to žádal už posledně.

ARCHIVALIUS:

Jde prý jen o menší opravu.

POLYBA:

Jistě. Něco jiného než sypaní peněz nemáte?

ARCHIVALIUS:

Mám, královno! Ministr obchodu sdělil, že všechny vozospřehy jsou již na železné dráze taženy parostroji.

POLYBA:

Výborně, konečně dobrá zpráva! Už jsem nabývala dojmu, že se v senátu jen chrastí měšci.

ARCHIVALIUS:

S těmi vozospřehy to znamená, že značně urychlíme přepravu uhlí a města budou bohatnout ještě víc.

POLYBA:

Je příjemné slyšet takové zprávy. A to je všechno, co se v senátu tentokrát projednávalo?

ARCHIVALIUS:

Nikoli, má královno. Posledním bodem byly poplatky za poslouchání dálkohlasu. Nakonec byl poplatek navýšen, zaměstnanci potřebují vyšší plat a taky zlepšit technický stav vysílání. Vyhláška vám bude doručena posly během zítřka.

POLYBA:

Dobře, o svém postoji vás zpravím, až si tu vyhlášku prostuduju. Takže to je vše, milý Archivalie?

ARCHIVALIUS:

Nikoli, má královno, ještě jedna debata se otevřela.

Polyba se tázavě podívá na Archivalia.

ARCHIVALIUS:

Co s vdovami a vdovci vojáků padlých ve válce.

POLYBA:

Válka?!

ARCHIVALIUS:

Obávám se.

Polyba hluboce vzdychne.

ARCHIVALIUS:

Hiterius se se svými imperiálními ambicemi vůbec netají. A proto vám nesu žádost, aby mohl zítra senát opět zasednout a vše důkladně projednat.

Archivalius jí předá žádost. Polyba si ji rychle přečte.

POLYBA:

Objednat vozospřeh s kamením z Milenia na zpevnění hradeb?

ARCHIVALIUS:

Ano, je to jedna z mála věcí, kterou můžeme my v senátu navrhnout pro obranu našeho města. Dovoluji si vám, má paní, připomenout, že mobilizaci můžete vyhlásit jen vy. Přesto vás žádám, abyste ji zvážila. Za pár dnů už může být pozdě.

Vstoupí stráž.

STRÁŽ:

Královno, dorazil posel.

POLYBA:

Posel? Odkud přišel? Z Královského města Oceanus?

STRÁŽ:

Podle oblečení bude z Plenesie.

Polyba a Archivalius na sebe pohlédnou.

POLYBA:

Ať vejde!

Stráž se ukloní a odejde. Vstoupí posel.

POSEL:

Přináším poselství od svého pána, vládce Hiteria.

Předá Polybě list, ta chvatně list přečte.

POLYBA:

Žádá mě, abych mu vydala svého syna!

ARCHIVALIUS:

Anteho?

POLYBA:

(k poslovi) Můžeš jít.

POSEL:

A odpověď?

POLYBA:

Nechám tě zavolat.

Posel se ukloní a odejde. Polyba podá list Archivaliovi.

POLYBA:

Přečtěte si to.

Archivalius pozorně čte list. Občas zvedne hlavu ke své královně.

ARCHIVALIUS:

Nechceme-li přijít o mír, možná bychom mu měli vyhovět.

POLYBA:

Vydat mu mého syna? Ale to přece...

ARCHIVALIUS:

Jedná se o osud nás všech, má královno, osud vašeho lidu a celé vaší městské republiky. Hiterius se chlubí, jak je jeho armáda silná. Kdo ví. Zvědy v jeho království nemáme, protože jste nechtěla narušit vzájemnou neutralitu. Promiňte mi moji upřímnost, ale nebylo to tehdy zrovna šťastné rozhodnutí.

POLYBA:

Ted' toho lituji, milý Archivalie, to mi věřte. Hiterius, jak vidno, něco takového, jako jsou zvědi na cizím území, neřeší. Co tedy navrhuje?

ARCHIVALIUS:

Předpokládejme, že jeho armáda je skutečně velká a silná. Pak jej můžeme porazit jen tehdy, spojíme-li se s našimi spojenci. Ale...

POLYBA:

Ale?

ARCHIVALIUS:

Nikdy jsme před takovým problémem nestáli. Mohly by nastat mezi spojenci rozpory a jedna válka by pak mohla vést k další.

POLYBA:

Mír pro naši zemi, ale peklo pro mého syna?! Příteli, já nechci být despotickou matkou.

ARCHIVALIUS:

Je to přece jen menší oběť...

POLYBA:

Přece Hiteriovi nevěříte!

ARCHIVALIUS:

Obávám se, že nám nic jiného nezbyvá, jde-li nám všem o mír v Pangropě.

POLYBA:

Vy totiž vůbec nevíte, jaké to je být rodičem!

ARCHIVALIUS:

To vsutku nevím, má paní. Je to má veliká bolest, to mi věřte.

POLYBA:

Odpusťte mi to, vím, jak vás to trápí.

ARCHIVALIUS:

Mými dětmi je toto krásné město a lidé, kteří v něm žijí. Každým dnem skládáme oběti, chceme-li dál žít. Jedno kuře z hejna usmrtíme, aby se rodina najedla a nestrádala hladem, ale zbylé hejno žije dál.

Polyba si povzdychne.

ARCHIVALIUS:

Zvažte moji radu, prosím. A teď mě, má paní, omluvte. Přeji vám dobrou noc.

POLYBA:

Archivalie, zavolejte mi Hiteriova posla. A ještě...

ARCHIVÁLIUS:

Ano, má paní?

POLYBA:

Dobrou noc, příteli.

Archivalius se ukloní a odejde z místnosti.

POLYBA:

Obětovat vlastní dítě? Dát přednost rodině před státem, nebo naopak státu před rodinou? Tisíce mrtvých, nebo ztratit svého jediného syna? Ante, nebo Hiterius? Nikdy už nevidět své dítě, nebo uvidět vojsko z Plenesie u městských bran?

Snází se zadržet pláč.

Při inauguraci jsem složila slib, že budu tuhle městskou republiku chránit a sloužit jí v dobrých i špatných časech. A ty teď nastávají.

Vstoupí opět posel.

POSEL:

Nuže, co mám vzkázat svému vladaři?

POLYBA:

Poslouchej dobře. Svého syna Anteho mu tedy vydám.

POSEL:

To je vše?

POLYBA:

To ti nestačí? Co bys ještě chtěl slyšet? Že s tebou teď hned neodejde a že se na tu potupnou cestu musí připravit? Půjde až za pět dnů! A teď už odejdi, klid' se mi z očí!

Posel se ušklíbne a odejde.

POLYBA:

Stráž!

Vstoupí stráž.

POLYBA:

Přiveď mi mého syna Anteho. Hned!

Stráž se ukloní a odejde. Polyba dojde k jednomu z křesel, unaveně se do něj sesune a dá hlavu do dlaní.

POLYBA:

Proč zrovna já, bohové, proč?

CALCULATORUS:

Mám ji posypat hlavu práškem vědění, aby našla odpověď na svou otázku?

CRALUS:

Teď ne.

Vstoupí Ante, Polyba vzhledne a zamyšleně si ho prohlíží.

ANTE:

Dobrý večer, maminko.

Po chvíli.

Mami, stalo se něco? Proč jsi mě nechala zavolat?

POLYBA:

Musím ti něco říct.

ANTE:

Máš pro mě nějakou novinu?

POLYBA:

Mám. Je to ale smutná novina.

Ante se na svou matku upřeně dívá.

POLYBA:

Dnes tu byl posel z Plenesie.

ANTE:

Cože?! Jak se opovážil slouha toho tyrana překročit práh našeho města!

POLYBA:

Přinesl mi depeši.

ANTE:

Co chce ten zmetek? *(znejistí)* Maminko, co po tobě chce ten ničema?

POLYBA:

Válku.

ANTE:

Válku?! Proč?

POLYBA:

Nemusela by však začít...

ANTE:

Teď ti moc nerozumím. Klade si snad nějaké podmínky? O co tu jde?

POLYBA:

Jedinou podmínku. Tou podmínkou jsi ty.

ANTE:

Jak jako jsem já? Já to vůbec nechápu!

POLYBA:

Když tě jemu vydám a staneš se jeho otrokem, pak naši zemi nenapadne a zachová se tak mír.

ANTE:

Snad s tím nesouhlasíš?

POLYBA:

Přemýšlela jsem nad tím...

ANTE:

Přemýšlela?! Jak nad něčím tak odporným můžeš vůbec přemýšlet! Vždyť on chce, abych se stal otrokem jeho rozkoší!

POLYBA:

Je to pro zachování míru, ty budeš naše záchrana. Odpusť mi to.

ANTE:

Zachráním tuhle zemi a její lid... Hm, jen jestli mi ta země a její lid taky poděkují.

Polyba se rozpláče. Ante roztržitě přechází po místnosti.

ANTE:

Tak tedy dobře. Jenom mi ještě dovol, abych se zúčastnil našich Velkých sportovních her. Prosím! Celý rok, každý den se připravuju na maratón s tím, že ho letos určitě vyhraju.

POLYBA:

Ty se jich musíš zúčastnit! Jsou už za pár dnů. Ale pak budeš muset odejít do Plenesie.

Polyba vstane a obejmě svého syna.

FEMINA:

Je mi jí tak líto.

CRALUS:

Neměla by ses tolik pro člověka trápit.

CALCULATORUS:

Jak znám lidi, budou se úpěnlivě modlit. Hádám, že Ante ještě dnešní noci bude žádat naši pomoc. To je výzva pro tvého Appona, Cralusi.

CRALUS:

Jsem zvědavý, jak se můj syn s touto výzvou vypořádá. Noc je na spadnutí, stejně tak i spánek, na který i my máme nárok. Milý Somine, dej nám krásný sen, ať po něm máme zas krásný den.

Somin vstane a ze svého sáčku rozpráší prášek spánku. Scéna potemní.

Opona

Obraz třetí

Právě jsme se ocitli v Anteho pokoji. Uprostřed je veliká postel, vedle ní noční stolek. U stěny rozložitá šatní skříň. Napravo je okno s výhledem do palácové zahrady, pod oknem pak psací stůl. Na zdi visí obraz s výjevem města Anthony.

Zároveň však sledujeme, co se děje v Paláci bohů. Právě vstupuje mladý bůh Appon a v ruce drží Knihu modliteb, do níž bohové zapisují lidské modlitby a prosby.

APPON:

Nějaká Zefyra z Milenia nás prosí, abychom jí odpustili nevěru. Hm... Co s tím? Táta by nejspíš chtěl, aby na ni byla seslána odvaha a ona se přiznala svému manželovi. A ten ať pak rozhodne o jejím osudu.

Zamyslí se.

To ne, jak ho znám, tak tohle by táta neudělal. Vlastně by nijak nezasáhl. Nechám ji, ať se k nějakému kroku rozhodne sama.

Zavře knihu.

Takže...

Lehce si odkašle.

Já, Appon, mladý bůh, potvrzuju, že jsem modlitbu Zefyry z Milenia vyslyšel.

Zazní tóny harfy.

Vida, to by mě ani nenapadlo, jak jednoduchý je být bohem.

Podívá se dolů.

Kdo je další v pořadí?

Ante vstoupí do svého pokoje, pláče. Appon se na něho upřeně zadívá.

Co je tohle za kluka? Vypadá značně sklesle.

Po chvíli mu svitne. Otevře knihu a nahlédne do ní.

Ale to je přece Ante, syn královny Polyby!

Mimoděk si přiloží ruku na srdce.

To je ale najednou divnej pocit.

ANTE:

Jsem úplně bezradný, vůbec nevím, co mám dělat. Obec vkládá svůj osud do mých rukou a vůbec se neohlíží na to, jak dopadne ten můj.

Zamyslí se.

Ante, no tak, no tak myslí, něco tě určitě napadne! Mám se vydat do jeho říše... A sám mám zachránit tu naši... Musím se obětovat... Ante, Ante, přemýšlej ještě víc! Ten tyran je zřejmě mnou úplně posedlý... Možná se mu líbím... No tak, přemýšlej! Budu jím obětovaný... Když mu odevzdám sebe, bude mi dávat dary... Dary... mi bude dávat... dárky. No ano! Jasně! Dárek, to je ono! Já mu dám taky dárek! A pěkně jedovatý. Sám ale na něho budu milý. Dostane malý, docela maličký dáreček. Krásný prsten, zlatý, drahokamem zdobený. Ale potřený kapkou jedu. Jakmile se ho dotkne, během chvilky bude po něm. Přišel jsem na to, bohové!

Zamyslí se.

Jak ten jed ale sehnat? Takový jed, aby umíral v bolestech.

Appon ho stále pozoruje. Ante klekne k posteli a začne se modlit k bohům.

ANTE:

Bohové, kteří řídíte osudy nás lidí a za naše upřímné modlitby nám žehnáte. Já, Ante, prosím vás o odpuštění svých hříchů, abych mohl svůj osud do vašich rukou vložit. Mám se stát Hiteriovým otrokem a být mu jen pro zábavu, já ale toužím po svobodě a upřímné lásce. Proto vás prosím, stůjte při mně.

APPON:

Ante, jsi bláhový, když si myslíš, že ti ten plán vyjde! Zbytečně zemřeš.

Nahlédne do knihy modliteb.

Ne, tohle si Ante nezaslouží! Jak to, že mu nikdo nepomůže? Taková nespravedlnost! Nikdo z bohů doposud nezasáhl! Ale jak můžu já?

Zamyslí se.

Mám nápad! Neboj se, samotného tě v tom nenechám. Zítra se stanu na Akademii

tvým novým spolužákem, spřátelím se s tebou a pak tě doprovodím do Plenesie.
Ante, zvládneme to, uvidíš!

Appon odhodí Knihu modliteb, ta dopadne před trůny. Rychle odchází.

Opona

Obraz čtvrtý

Jsme v městských zahradách. Všude okolo jsou nádherné rostliny. V pozadí je promenáda se sochami mladých atletů a atletek. Na jedné straně v popředí stojí obyčejná bílá lavička.

Slyšíme zurčení fontány.

Knihy modliteb z předchozího obrazu leží stále před trůny.

Vstoupí bohové, jsou ještě rozespalí.

CRALUS:

Máme nádherné jitro, co říkáte?

EXIDOS:

Spal jsem jak zabitý. Věřili byste tomu?

SOMIN:

Já se vyspal do růžova.

NATURALUS:

Já se několikrát probudil, protože jsem měl hodně živý sen.

FEMINA:

Spalo se mi nádherně, jsem plná života.

CALCULATORUS:

To já nad tím svým budu zase celý den přemýšlet.

CRALUS:

Myslím, že na to nebudeš mít čas. Máme totiž před sebou zajímavý den. Začneme tím, že společně projdeme Knihu modliteb. Appone, předlož nám ji. Appone, kde jsi? No tak, Appone?

Krátká chvíle ticha.

CRALUS:

Že on šel zase mezi lidi?

FEMINA:

Nepochybně. O tomhle jeho spádu víme přece všichni.

Somin zakopne o Knihu modliteb.

SOMIN:

A Knihu modliteb nechal válet na zemi.

Poté pohlédne dolů na svět lidí, kde se objeví Appon. V ruce drží andělskou harfu ze zlata.

Vidím ho!

Ukáže dolů. Bohové pohlédnou tím směrem.

FEMINA:

On je skutečně dole!

CRALUS:

Určitě tam šel zase pro zábavu jako pokaždé.

FEMINA:

Neměl by těch výletů konečně nechat?

CRALUS:

Přesně tak. Až se vrátí, tak mu ty jeho procházky po městech a povalování se na loukách zatrhnu.

Appon se rozhlíží kolem, až uvidí lavičku, rozejde se k ní.

APPON:

Připraven já býti musím a zde příhodné místo jest. No, já teda mluvím skoro jako poeta. Takhle šroubovanou řečí bych si Anteho zájem nejspíš nezískal. Je to prostě dobré místo nedaleko královského paláce a Ante jistě tudy půjde. Nemůžeme se minout. Raději žádný zpěv, žádné harfy tón.

Odloží harfu vedle sebe. Posadí se na lavičku, dá nohu přes nohu a čeká. Přichází Ante.

APPON:

Buď zdrav, mladíku.

Ante se tázavě na Appona podívá. Ten mu nechápavý pohled oplatí, záhy se ale vzpamatuje.

APPON:

Teda spíš ahoj.

ANTE:

Ahoj.

Sjede očima k harfě.

To je harfa!

APPON:

(pobaveně) Ano, to je harfa.

ANTE:

Máma mě nutí na ni hrát a mě to děsně nebaví.

APPON:

Mě taky ne, ale musel jsem se na ni naučit, ještě než jsem začal vůbec chodit, protože to po mně chtěl odjakživa můj otec. Doslova! Tu harfu mi daroval hned po narození.

Ante se zasměje.

ANTE:

Tak mi něco zahraj.

APPON:

To vážně nechceš.

Ante na vteřinu zaváhá a pobaveně se na Appona dívá.

ANTE:

Dobrá, přemlouvát tě nebudu.

APPON:

Ne vážně, to bys nedal. Kam máš vlastně namířeno?

ANTE:

(s přehnaným patosem) Tam, kam téměř každého rána míří mladík chytrý či dívka nadaná!

Appon se nechápavě podívá na Anteho.

ANTE:

Přece na Akádu, na Akademii.

APPON:

Vážně?!

Vstane.

Já taky. Jsem tam nový, vlastně teprve ode dneška. Já jsem nějaký Appon.

Appon natáhne k Antemu ruku. Ten udělá totéž. Podají si ruce.

ANTE:

Ante.

APPON:

Máš jméno jak od bohů.

ANTE:

Je jenom od mojí matky. Docela čistou náhodou je moje máma Polyba. Nechci se chlubit, ale vždycky je pro mě lepší, když to o mně lidi, co mě ještě neznají, hned vědí. Zkrátí to mnohé vysvětlování. Tak to prostě je. Takže žádný poklony, prosím.

APPON:

Syn královny městské republiky? Upřímně chtěl jsem pronést cosi o tom, jaká to pro mě čest, princi, a o vlastní pošetilosti a drzosti, ale...

Klaní se.

ANTE:

Zachovej klid, ano? Jsem princ z masa a kostí, kluk, co ho občas... vlastně docela často chytne rapl. Asi jako tebe, ne? Jsme jenom lidi, nic víc.

APPON:

(pro sebe) Jak kdo. *(k Antemu)* Takže jdeš na Akademii. Můžu se připojit.

ANTE:

Tohle spíš vyznělo jako věta oznamovací než otázka, ale budiž.

Appon se zasměje a teatrálně se ukloní.

APPON:

Vřelé díky!

ANTE:

Ty nejspíš ani neznáš cestu, co?

APPON:

Přesně tak.

Oba se zasmějí a odejdou.

SOMIN:

Sním, nebo bdím? Náš Appon se mu dvoří!

CRALUS:

Patrně mu jde o prožitek s člověkem.

EXIDOS:

Nedivme se, má na to přece věk.

CALCULATORUS:

Jedno se mu ale upřít nedá...

Všichni bohové se k němu otočí.

CALCULATORUS:

Smysl pro situační humor. Když se Appon princí klaněl, ten ho po svém odbyl a nakonec si z toho ještě oba dělali legraci.

CRALUS:

To zdědil po mně.

Femina, Exidos, Calculatorus, Naturalus a Somin se po sobě podívají a potlačují smích.

CRALUS:

(ironicky a hromově) Což to pravda není?

FEMINA, EXIDOS, CALCULATORUS, NATURALUS, SOMIN:

Není!

Opona

Obraz pátý

*Ocitli jsme se na Akademii, v její největší posluchárně.
Nejsou zde ale žádné lavice. Studenti, chlapci a dívky, posedávají na zemi a povídají si. Šum
prozrazuje, že se nejspíš těší na přednášku, která co nevidět začne.
Vstoupí Ante s Apponem a sednou si na kraj hloučku studentů. Appon se užasle rozhlíží.
Bohové jsou u toho.*

APPON:

Tak to je ta přeslavná a velebená Akademie!

ANTE:

Přesně tak. Ta nejslavnější z nejslavnějších.

APPON:

Podívej na tu sochu mého... sochu boha Craluse. Ta podoba... Ehm. Je to
výborná sochařská práce.

ANTE:

No jo, dívám se na ni každý den, tak už mi nijak výjimečná nepřijde.

APPON:

Sochař mu ale měl udělat víc vlasů.

ANTE:

Proč myslíš? Copak ty víš, jaké má Cralus vlasy?

APPON:

(*nervózně*) Ne-e, to ne, jen moje matka, když mi vyprávěla báje... Zkrátka mi
ho pokaždé líčila s hustými vlasy.

ANTE:

Aha. No, když to říkáš. Asi si ho autor představoval právě takhle - s méně
vlasy.

APPON:

Pověz mi ale něco o sobě. Celou cestu sem jsi mi recitoval oslavnou báseň
na Akademii a městské zahrady. Docela bych rád slyšel básničku třeba o tobě.

ANTE:

Mimochodem ten oslavný pandán je docela hrozný. (*pobaveně*) A verše o mně? Ty ještě nikdo nenapsal.

APPON:

(*se smíchem*) Nikdy nevíš.

Ante náhle posmutní.

ANTE:

Nejspíš už ani nenapíše.

APPON:

Co jsi najednou tak bez nálady?

ANTE:

Nech to být. A řekni mi ještě něco o sobě, než začne přednáška.

APPON:

Když řeknu, že se rád vzdělávám, budeš se mi možná smát.

Ante se rozesměje a rozmáchne ruce.

ANTE:

Na to bych tady vážně nepřišel.

APPON:

Zase se směješ.

ANTE:

Jsi totiž docela legrační. A taky jsi...

APPON:

Co ještě jsem?

ANTE:

Už nic. Zapomeň na to.

Po chvíli.

Rád maluju. Když někde jsem, tak to místo namaluju. Třeba jenom strom, který se mi líbí, nebo chudý domek přilepený ke skále.

APPON:

Fakt?! To je úžasný! Já taky maluju! Hlavně portréty.

ANTE:

No skvělý.

APPON:

To mám po rodičích. Oni jsou vlastně skvělí ve všem.

Po malé chvilce.

Viš co, já tě namaluju!

ANTE:

Vážně? Jsi první, kdo mi tohle nabídl.

APPON:

Tak tomu nevěřím.

ANTE:

Skutečně, jsi první. Jako prince mě pořád zahrnují dárky, podlézají mi, chlubí se svým bohatstvím a já nevím čím ještě, ale tuhle nabídku mi ještě nikdo neudělal. Přitom to není to nejdůležitější, tím je dobré srdce. Jak tě to vůbec napadlo?

APPON:

Intuice.

Oba se zasmějí. Pak na sebe pohlédnou.

ANTE:

Viš...

APPON:

Ano?

ANTE:

Asi to bude znít dost bláznivě, známe se přece jenom chvíli...

APPON:

Nic není šílený.

ANTE:

Napadlo mě...

APPON:

Povídej.

ANTE:

Jestli bys nechtěl...

Ozve se zvon a hlas, který oznamuje uzavření školní brány. Všichni přestanou mluvit. Appon se tázavě podívá na Anteho.

ANTE:

(rozmrzele) Začala hodina. Každou chvíli přijde Coprenia a bude šířit svoje moudra. Říká se o ní, že je nejchytřejší z nejchytřejších.

Vstoupí Coprenia.

COPRENIA:

Budte zdraví, studenti!

VŠICHNI:

(sborově) Vy také!

COPRENIA:

Tak posledně jsme tu mluvili o našich činech a o životě. Že se nachází ve všem, v lidech, květech i ve věcech. Dneska budeme mluvit o lásce, bez níž by život vlastně za moc ani nestál.

Všichni se zasmějí.

ANTE:

O Coprenii se říká, že její moudrost je srovnatelná s moudrostí boha Calculatora.

APPON:

Lidi toho napovídají.

COPRENIA:

Co je podle vás láska? Discipline, řekni nám, co je podle tebe láska.

DISCIPLINUS:

Děsnej žár mezi dvěma lidma.

COPRENIA:

Discipline, na studenta Akademie máš poněkud rozvolněný slovník, ale i tak se to dá říct. Můj učitel, slavný Slovurius, říkával, že lásky nemůže být, pokud nemáme vzpomínky. Protože ty lásku a city tvoří. Vlastně utvářejí i naši osobnost.

APPON:

Bohové, co to říká? Míchá svoje moudra s myšlenkami jiných, kteří ji po všech stránkách převyšují!

ANTE:

Je tě slyšet, trochu se ztlum. Můžeme pak o tom dát řeč, ale teď poslouchej.

APPON:

No to teda nebudu!

Coprenia přeruší svůj výklad a pohlédne na Anteho a Appona.

COPRENIA:

Chtěli byste snad něco dodat?

ANTE:

Ne, vůbec...

Appon mu skočí do řeči.

APPON:

Takové lži! Jste pyšná! Svými řečmi se snad chcete rovnat bohům?

ANTE:

Omluvám se za svého přítele...

COPRENIA:

To je v pořádku, Ante. Tvůj přítel...

APPON:

Appon, jmenuju se Appon.

COPRENIA:

Appone, o své pýše slýchám často. A také slýchám, že bych se měla ve vědomostech srovnat s bohem Calculatorem. Čekám, kdy sestoupí a svoje síly se mnou poměří.

ANTE:

(nadšeně) To by byl prvním bohem, který by sestoupil na zem!

APPON:

Prvním by určitě nebyl.

ANTE:

Ale...

APPON:

To vím zcela určitě.

COPRENIA:

Vážně? Jsi docela smělý, Appone. Máš na to nějaký důkaz?

Appon se zarazí.

COPRENIA:

Nějak jsi ztratil řeč, mladíku. Jinak to byl brilantní herecký výkon. Dnes už do divadla jít nemusím.

Zazní smích ostatních studentů.

COPRENIA:

Doporučila bych vám, abyste si přečetli knihu O vnitřním klidu od filozofa Fiasta. Knihovna je otevřená.

ANTE:

Ale vaše přednáška ještě neskončila.

COPRENIA:

Pro vás oba ale ano. Myslím, že čerstvý vzduch vám oběma jenom prospěje. Vy ostatní si dejte přestávku. Pak se uvidíme v zahradě, kde budeme v tématu lásky pokračovat.

Coprenia a studenti odcházejí. Ante se naštvaně obrátí na Appona.

ANTE:

Spokojenost? Co? Tohle se mi ještě nestalo, abych byl vykázaný z přednášek. Je to prestižní škola, Appone, to nevíš? Co teď řeknu doma? Máma hlídá každý můj krok a bude se divit, že jsem z přednášek už doma.

APPON:

Něco si vymyslíš, Ante.

ANTE:

Jasně, něco si vymyslím. Však jsem Ante. Máma má oči všude, to tě nenapadlo? A já nechci lhát. Víš co, já jdu. A nechod' za mnou, jo? Mám toho ještě hodně v plánu a chci to v klidu stihnout!

Ante naštvaně odejde.

APPON:

Ante, kam jdeš? Počkej přece!

Appon osamí.

APPON:

Měl jsem být zticha a vyslechnout si výklad o lásce. Aspoň bych se vzdělal. Vlastní pýcha mě v tu chvíli úplně zaslepila a Ante o mě ztratil zájem. Nejspíš mě už nebude chtít vidět. Mám v hlavě zmatek, je mi úzko, a přece je to tak příjemný, co cítím.

Pohlédne vzhůru.

Otče, jestli tohle vidíš a slyšíš mě, tak tady na tomto místě a v tuto chvíli říkám, jak je úžasné být člověkem!

Odejde.

CRALUS:

No, slyšíte ho? On se rouhá! Tohle že je můj syn?

FEMINA:

Odpusť mu, že touží cítit, co nikdy nepozná. Aspoň na tu chvíli.

EXIDOS:

Máš pravdu, Femino.

CRALUS:

Co mu mám udělat? Co na něj tam dolů seslat? Blázní a musí se zklidnit!

CALCULATORUS:

Zadrž. Copak nevidíš, jak už takhle trpí? Ztratil přítele, k němuž začal cítit něco hezkého.

CRALUS:

Bohové city nemají! A to jsi neslyšel, jak s tvým jménem nakládal? Byl jsi haněn před celou Akademií!

CALCULATORUS:

Já zůstávám klidný. Rozumný člověk nad tím jenom mávne rukou. Což teprve bůh. Já uražený rozhodně nejsem.

Zasní se a usměje.

A víte, že díky téhle příhodě se mi vybavily vzpomínky na dobu, kdy jsem svůj rozum a vtip vkládal do Coprenie? Už tenkrát jsem věděl, že dokáže velké věci.

SOMIN:

Pamatuju si na to moc dobře. Musela tehdy čelit posměchu lidí, kteří si nemohli zvyknout, že žena může být tak chytrá, bystrá a vůbec vzdělaná.

EXIDOS:

Mám přece jen o Appona starost. Co když to celé nezvládne? Co když ho ty... ehm.. city přemůžou a on udělá nějakou chybu a hloupost?

CRALUS:

Je už dospělý. Až se tam nabaží, rád se vrátí.

CALCULATORUS:

No, tak tím bych si tak úplně jistý nebyl! Bouří to v něm a jen tak nepřestane. Kdo ví, třeba z toho něco vzklíčí a čas nám ukáže, zda to vyklíčí do plné krásy.

FEMINA:

Možná teď čeká na radu a kdo jiný by mu ji měl dát než já, jeho matka. Má v hlavě zmatky a nejspíš také i v srdci. Jakmile bude příležitost, pomůžu mu. Vždyť se jenom trápí.

Cralus shlédne dolů.

CRALUS:

Ale co se to v Plenesii děje? Podívejte!

Opona

Obraz šestý

*Jsme opět Hiteriově paláci. Vládce je zabraný do čtení dokumentů. Občas při tom nahlédne do mapy na svém velkém stole. Po chvíli vstoupí Tygrhart.
Bohům nesmí nic uniknout.*

TYGRHART:

Buď zdrav, můj vladaři.

HITERIUS:

Máš pro mě něco?

TYGRHART:

Zprávu o stavu naší armády, jak sis přál.

Hiterius odloží spisy.

HITERIUS:

Jsi rychlejší než blesk seslaný Cralusem na bájnou Magnesii.

Tygrhart se ukloní.

HITERIUS:

Polož je sem ke mně na stůl.

Ukáže na volné místo na stole. Tygrhart vše odloží na určené místo.

HITERIUS:

Přečtu si to pak, teď tu mám důležitější věci.

Tygrhart nervózně přešlapuje. Hiterius si všimne Tygrhartova neklidu.

HITERIUS:

Ty jsi zvědavý! Můj nejoblíbenější rádce a nejoddanější služebník je normálně zvědavý! (*smích*) Neměj obavy, jde o dobré zprávy. V Polarii jsme potlačili povstání, které bylo namířené proti našemu vojsku. Naštěstí bylo zburcováno včas, aby povstání potlačilo. Žádné škody nemáme, ale samotné město to odneslo vrchovatě. Kvůli povstalcům byla čtvrtina obyvatel města zabita a půlka města lehla popelem. Povstalci jsou v našem zajetí.

TYGRHART:

Popravit tu zločineckou verbež!

HITERIUS:

Jen klid, můj příteli, není třeba se unáhlovat. Polyba s naší podmínkou souhlasí! Mír a životy jejích spoluobčanů jsou jí přednější než vlastní syn.

TYGRHART:

Už se tedy komnata pro Anteho připravuje.

HITERIUS:

Vlastně není kam spěchat. Můj architekt Antemu udělá komnatu, která bude s mojí spojena tajnou chodbou.

TYGRHART:

Závidím vám, ani nevíte jak.

Vstoupí dva zvědové.

PRVNÍ ZVĚD:

Můj pane, přinášíme vám čerstvé zprávy z Městské republiky Anthony.

DRUHÝ ZVĚD:

Jsou to však zprávy, které vás nejspíš znepokojí.

HITERIUS:

Mám dobrou náladu!

PRVNÍ ZVĚD:

Jejich senát dnes schválil navýšení rozpočtu pro armádu.

DRUHÝ ZVĚD:

A jednají o zvýšení bezpečnosti.

Hiterius uhodí pěstí do stolu.

PRVNÍ ZVĚD:

Anthony se připravují na možnost, že porušíte své dohody.

HITERIUS:

Zkazili jste mi náladu! Mám chuť vás oba zmrskat!!

TYGRHART:

Jak se opovažujete? Klidte se vladaři z očí! Neslyšeli jste? Vypadněte!!

HITERIUS:

Tygrharte, ty rozhodni, kdo z těchto dvou poskoků bude popraven.

TYGRHART:

Můj pane, oba nesou vinu. Nechám je popravít společně! Stráže!

Oba zvědi mluví jeden přes druhého.

PRVNÍ A DRUHÝ ZVĚD:

Náš vladaři, prosíme tě o odpuštění, jsme pouhými zvědy! Konali jsme jen svoji práci.

Hiterius od nich odvrátí zrak. Vstoupí stráž a odvádí zvědy.

HITERIUS:

(vztekle) Ta děvka. Mrcha. Ona si prostě nedá říct! Nesl jsi mi zprávu o naší armádě, jak si tedy stojíme?

TYGRHART:

Můžeme okamžitě vyplout, můj vladaři. Armáda čeká jen na tvůj rozkaz.

HITERIUS:

Výborně. Jakmile Ante dorazí, vyplujeme. A chlapce vezmeme s sebou. Možná ta děvka do své armády nasype víc peněz, ale jejich bídné hradby už nestačí opravit.

TYGRHART:

To rozhodně ne.

HITERIUS:

Svolej okamžitě do hlavního sálu poradu! Polarii nechám smést, zamáčknu ji jako obtížný hmyz, vymažu ji jedním tahem z mapy.

Oba odejdou.

EXIDOS:

Začíná si hrát na boha, a tím nás uráží! Nemá žádné právo vraždit!

FEMINA:

Je to moje vina, že jsem takovému netvorovi dala život.

EXIDOS:

Ale ty přece za to nemůžeš. Prohnaná sudička mu dala do vínku touhu zabíjet a ničit.

CALCULATORUS:

Je to šílenec, měli bychom zasáhnout.

SOMIN:

Souhlasím. Teď ho necháme plenit a zabíjet a jednoho dne si troufne dobýt i palác bohů.

CRALUS:

Ticho! Aspoň chvíli mlčte! Snažím se na něco přijít. Někdy i my bohové býváme vystaveni nečekaným zvratům, s nimiž si neumíme hned poradit. Ale nic jiného nám nezbyvá.

Obrátí se na Feminu.

CRALUS:

Cožpak jsi čekala, že náš Appon zcela bez rozmyslu sestoupí na zem?

FEMINA:

Bláznivý kluk, co ho to jenom napadlo! Vždyť i jemu hrozí nebezpečí!

CRALUS:

Calculatore, buď tak hodný a vysyp na moji hlavu trošku tvého prášku moudrosti, který vnukne smrtelníkům nápady.

Calculatorus mu na hlavu vysype špetku prášku.

CALCULATORUS:

Může to ale nějakou dobu trvat, než nalezneš řešení.

CRALUS:

Jdu si odpočinout, ať má moje hlava klid. Hlídejte dál, co se tam dole děje. Femino, dohlédni na Appona.

FEMINA:

Bojím se o něj. Musíme hlídat každý jeho krok, než zase udělá další hloupost.

Bohové shlédnou dolů. Přes pracovnu Hiteria mezitím proběhne první zvěd a za ním stráž.

STRÁŽ:

Stát! Okamžitě stůj!

Opona

Obraz sedmý

*Nyní jsme znovu v městské zahradě. Je téhož dne, ale již k večeru.
Ante sedí na lavičce a je poněkud smutný. Vedle sebe má knihy a sešity z Akademie.
Bohové, až na Craluse a Exida, vše sledují.*

ANTE:

Bohové, za co mě tak trestáte? Co jsem vám udělal? A co jsem udělal své matce? Kam se vytratil její mateřský cit? Měla ho kdy vůbec, když mě jako posledního předhazuje tomu tyranovi? Proto, aby zachránila město před vyplněním a zkázou? Ptal se vůbec někdo mě?!

Složí hlavu do dlaní.

Snad se mi to všechno jenom zdá a já se každou chvíli probudím. A do toho ještě ten kluk s očima jak safíry. *(deklamuje)* Hodný a pozorný jako zahradník, který o květiny své pečuje.

Cha, zase jsem za poetu! Podle všeho budu nejspíš zamilovanej. Už to tak bude. Hm, to mi ještě scházelo.

Ale je výbušnej a namyšlenej, myslí si, že spolkl všechnu moudrost světa. A to mi teda docela vadí. Fakt že jo.

Prudce vstane.

Z toho nic nebude! Ne ne.

No, ale při dnešním tréninku, když jsem na něj myslel, začal jsem zakopávat, padal jsem a zase zakopával a znovu padal, jen proto, že jsem se kvůli němu nedokázal pořádně soustředit. Krátil se mi dech, jenom když mi bleskla hlavou myšlenka na něj. Už je to tak, jsi do něho udělanej. Přiznej si to, Ante. A sám ses choval jako kretén. Vždyť ti nijak neublížil, a choval se k tobě tak mile.

Chytne se za kotník na pravé noze.

Bolí to. Takový pitomý zakopnutí. A ještě ztratím peníze, kterýma jsem moh' podplatit lékárníka, aby mi dal ten jed! Já jsem fakt marnej! Prostě den na draka.

Masíruje si levé stehno.

Fakt to bolí. Je to všechno na nic. To prase z Plenesie, ztracený peníze a k tomu na dvakrát zlomený srdce, od matky a... od něj. Nejradši bych se utopil.

Rozesměje se.

A co takhle se utopit ve víně! Není tohle lepší nápad?! Co? Cha! Jo, ale kde vzít na to prachy. Do háje se vším! Se vším!! Se vším!!!

Rozběhne se pryč, na lavičce zapomene knížky a sešity.

FEMINA:

Slyšeli jste ho? Pořád myslí na Appona.

SOMIN:

Vidíte, možná nejsme jediní, kdo ho slyšel.

Přichází Appon.

APPON:

Nejspíš už mě nechce ani vidět. Kdybych nebyl tak pyšnej a držel radši pusku, když měla Coprenia výklad! Mohl jsem to překousnout. Co teď? Vzdát to? Zapomenout na Anteho? To ale půjde vážně těžko. Na bohy se ale spoléhat nechci. Už ne. Jednou jsem tady, a moc dobře vím, proč tu jsem. Takže všechnu svoji pýchu, Appone, zahod' a jdi k tomu čelem. Zachraň, co se ještě zachránit dá! Udobřím si ho, udobřím si Anteho a zase bude mezi námi všechno dobrý. Sice v tuhle chvíli nevím jak, protože netuším, co tak lidi okouzlí, když se udobřují...

Zamyslí se.

Je to královský syn, jen tak něco ho neuspokojí.

Všimne si odložených knih a zápisů.

A hele! Jeho věci do Akademie! Jasně, ty budou záminkou, abych ho vyhledal a zase se s ním viděl! Ale co pak? Měl bych mu přece jen ještě něco dát, abych si ho udobřil.

FEMINA:

Trápí se, musíme mu nějak pomoci. Co myslíš ty, Calculatore?

CALCULATORUS:

Kdyby tady byl tvůj bratr, nejspíš by navrhnul seslat smrt na Anteho matku. Appon by mu třeba mohl pak dělat útěchu. Ale vím, že to takto nefunguje. Jen on sám ví, kdy komu jeho nit života přetrhnout.

NATURALUS:

Co tedy navrhuješ?

SOMIN:

Ať složí báseň!

CALCULATORUS:

Je bohem, ne básníkem. Ty tvé básně! Četl jsem ty verše, které ve snech sypeš pisatelům do hlavy! Měl bys s tím už konečně přestat!

SOMIN:

Odvolej, cos řekl! Právě jsi urazil boha!

NATURALUS:

Tak už dost! Vaše hádka může vyvolat bouřku, která má přijít až za pět dnů. Na chvíli rozeženu mraky, ať můžete s Apponem mluvit.

FEMINA:

Appone! Appone!

APPON:

Matko!

FEMINA:

Teď mě, synu, poslouchej. Ty a Ante jste hodní a zasloužíte si štěstí. Odpusť mu a on odpustí tobě.

APPON:

Já už mu ale odpustil.

FEMINA:

Na usmířenou mu slož báseň.

SOMIN:

Takovou, aby v ní byla vašeň.

FEMINA:

Takovou báseň, v níž mu nebudeš nijak lhát.

NATURALUS:

A k básni přilož květinu. Ty sám už jistě poznáš, jaká by to měla být.

APPON:

Děkuju ti, matko! Děkuju vám všem!

Vezme Anteho věci z lavičky a odběhne. Objeví se Ante a hledá svoje věci do Akademie.

ANTE:

Do háje, kde jsem ty věci do Akademie nechal? Prohledal jsem už všechna místa, kde jsem dneska byl a nic. Prostě nic. Tohle je poslední místo, kde by mohly být. A výsledek? Nula.

Otráveně si sedne na lavičku v okamžiku, kdy přijde Appon. V jedné ruce drží Anteho knihy a v druhé list s básní a růží. Je veselý a schválně přehrává.

APPON:

Zdráv bud', princí!

Ante se vymrští.

ANTE:

Ty? Co tady děláš? Nechci tě vidět! Mám snad zavolat městskou stráž?

APPON:

Počkej přece!

ANTE:

Jako vážně nevím, proč bych se s tebou měl bavit. Stráž...

APPON:

Něco jsem ti přinesl.

Appon ukáže na knihy a Ante se trochu uklidní.

ANTE:

To jsou moje věci do Akademie! Kde jsi je vzal?

APPON:

Šel jsem náhodou kolem a uviděl mně povědomý věci. Podíval jsem se blíž a poznal na sešitech tvůj rukopis.

Appon mu ochotně předá věci.

ANTE:

(rozpačitě) Děkuju.

Ante si prohlíží věci, jestli jsou všechny v pořádku.

APPON:

Nic s nimi není, jsou v pořádku, jestli máš na mysli tohle.

ANTE:

Třeba ses mi chtěl za to ráno pomstít.

APPON:

Čemu by to pomohlo, kdybych je zničil?

ANTE:

Snad.

APPON:

To ne! Co si to o mně myslíš!

ANTE:

Opravdu?

APPON:

Ne!

Chce odejít.

ANTE:

Počkej! Promiň, tak jsem to nemyslel.

APPON:

A jak teda?

ANTE:

Vážně promiň, jsem teď podrážděnější víc než jindy. A nevyptávej se mě proč. Nemůžu ti to říct.

Oba chvíli mlčí. Ticho přeruší až Appon.

APPON:

Něco pro tebe mám.

ANTE:

Pro mě?

APPON:

Ber to jako omluvu, prosím.

Podá mu růži.

ANTE:

To spíš já bych ti měl něco dát.

APPON:

Jsem idiot, Ante. Svou namyšleností a pýchou jsem ti to v Akademii pěkně zavařil.

ANTE:

Idiot jsem já, Appone. A k tomu navíc prchlivej idiot. Nezasloužil sis to.

Ante si vezme od něj růži.

APPON:

A ještě něco pro tebe mám. Je to jenom pro tvoje oči.

Předá mu list s básní. Ante ji začne číst.

ANTE:

Nač ta duše tajů plných líbí se...

APPON:

Ne, prosím tě, nečti ji nahlas, já....

Ante si ji pro sebe začne číst. Po chvíli přestane, je překvapený.

ANTE:

Se stydíš?

APPON:

Jo, stydím. Ještě jsem nikomu báseň nenapsal.

Ante se znovu začte.

ANTE:

Tohle je... To je to nejkrásnější, co mě v tyhle blbý dny potkalo!

Podává Antemu ruku. Ten ji uchopí, chvíli ji tiskne, pak Anteho obejmě.

ANTE:

Ta báseň je vážně krásná, ty jsi úplnej básník, víš to? A co vlastně ještě jsi? Moc toho o tobě nevím. Třeba to... že dokážeš být něžný.

APPON:

(*váhavě*) Něhy plný možná. Věř ale, že já synem bohů jsem!

ANTE:

Co to praviš, ty a bohem? Lékaře zavolejte, ale honem!

APPON:

Nevolej nikoho. Nevěříš mi snad?

ANTE:

Odpusť mi. Musím se ti smát.

Krátce si Anteho prohlíží.

APPON:

Jaké ovoce ty rád máš?

ANTE:

Jablka, proč se ptáš?

APPON:

Nastav ruku, princí drahý.

Záblesk a v Anteho ruce se náhle objeví jablko.

ANTE:

Och ne, tohle pravda není!

APPON:

Tak co? Bohem jsem, či ne?

ANTE:

Odpusťte! Bohové, odpusťte!

Ante padne na kolena a začne se mu klanět.

ANTE:

Klaním se ti. Všechna čest! Vždyť s bohem mluvím, to pravda jest.

APPON:

Vstaň. Prosím vstaň, princí krásný.

Ante vstane a oba se dají do smíchu. Pak Ante zvážní a upřeně se zadívá na Appona.

ANTE:

A proč tady vůbec jsi?

APPON:

Kvůli tobě. Slyšel jsem tvou modlitbu, kterou jsi vyslal k nám. Chci ti pomoci. Nesouhlasím s tím, co na tebe tvoje matka naložila. Vydáme se za Hiteriem spolu, co říkáš?

ANTE:

Takže to víš. Už asi chápeš, proč jsem takovej, to, o čem nechci mluvit.

APPON:

Jo.

ANTE:

Jo no, však jsi bůh. Tebe mi seslalo vážně samo nebe.

Rozesměje se náhlým přívalem radosti.

APPON:

Ante, mám ale ze sebe obavy.

ANTE:

Proč?

APPON:

Nic o vašem lidském světě nevím. Nejsem si tu jistý, mám za to, že se chovám nemožně.

ANTE:

To nic není, neboj. Lepšího průvodce po našem světě bys nenašel! A můžeme začít kulturou. Půjdeme tam, kde prkna znamenají celý svět!

Vezme ho kolem ramen. Oba odcházejí. Věci z Akademie (samozřejmě) zůstanou na lavičce.

FEMINA:

Jsem na Appona tak hrdá!

Vstoupí Cralus a Exidos.

CRALUS:

Všechno, co ten kluk udělal, je hrůza!

FEMINA:

Proč to říkáš? Náš syn se prostě cítí šťastně!

CALCULATORUS:

Dávám ti za pravdu, Femino.

CRALUS:

Ty mlč, chytrolíne. Jak bys asi reagoval, kdyby tvůj syn taky takhle vyváděl? Copak to nevidíte, rodí se v něm cit!

EXIDOS:

Přestaňte, teď to nevyřešíme.

NATURALUS:

Ano, to je teď vedlejší, protože Hiterius právě dokončuje svoje kruté plány. Jen se podívejte.

Všichni pohlédnou na pravou stranu. Calculatorus vysype nenápadně na Craluse prášek prozření.

Opona

Obraz osmý

*Je stále večer a my jsme se ocitli v pracovně královny Polyby.
Královna sedí za stolem a cosi píše.
Poklid naruší stráž, která vstoupí.*

STRÁŽ:

Má paní, promiňte mi, že vpadám takto neohlášený, ale někdo si u vás neodkladně žádá audienci.

Polyba neodvrací zrak od psaní.

POLYBA:

Kdo to je?

STRÁŽ:

Hiteriův zvěd.

POLYBA:

To asi nebude dobrý zvěd, když se nechal odhalit stráží.

STRÁŽ:

Je to tak trochu jinak, má paní, zběhl a svého pána zradil, aby vás přišel varovat.

Polyba přeruší práci a vstane od stolu.

POLYBA:

Přiveď ho tedy sem.

Stráž se královně ukloní a odejde.

POLYBA:

Takže zběhlý zvěd tyrana Hiteria... Ale jaký je jeho skutečný důvod? Svého krále zradil... Není to nakonec past?

Vstoupí zvěd a začne se klanět. V ruce drží nějaké listy. Polyba k němu přistoupí.

ZVĚD:

Budte zdráva, královno, a odpusť mi ten nenadálý vpád. Nesnese to ale odkladu. Budu přímý, žádám vás o azyl.

POLYBA:

O azyl? A proč? Proč zvěd panovníka, který je mým nepřítelem a nepřítelem mého lidu, žádá mě o azyl?

ZVĚD:

Svého krále jsem rozzuřil. Azyl však nechci jenom z milosti, na oplátku vám přináším toto.

Podá královně listy, jež drží v ruce.

POLYBA:

Co to je?

ZVĚD:

Jsou to plány o přepadení vaší země, královno.

POLYBA:

Jak ses k nim dostal?

ZVĚD:

Ukradl jsem je, když jsem prchal z vězení. Byla to náhoda, Hiteriovu tajemníkovi nejspíš vypadly. Byl to vlastně zázrak, že jsem unikl! Mému druhovi už stáli hlavu a já jistě smrti utekl jen o fous!

Polyba si rychle přečte listy. Přemožena chvilkovou slabostí se opře o stůl. Rychle se však vzpamatuje a znovu si prohlédne spisy.

POLYBA:

Porušil naši dohodu! Abych zachránila svoji zem, vydala jsem mu svého jediného syna. Za několik dní odchází Ante k tomu tyranovi a já se tak stávám tou nejhorší matkou pod sluncem. Můj syn mi to nikdy neodpustí. A on?! Podvedl mě a ponižil. Podvedl nás všechny! Ale já se s ním vypořádám jednou pro vždy! Neboj, ty viset nebudeš. Teď si jdi odpočinout. V kuchyni ti dají najíst. Jdi.

Zvěd se ukloní a odejde.

Nebohá Polarie! Musíme dopadnout viníka! Jaké štěstí, že Ante má odejít trénovat až nad ránem! Nemůžu se dočkat, až mu tu novinu řeknu. Ale nejdřív musím

svolat senát. Musíme se co nejdřív poradit na rychlém postupu a varovat naše spojence. Teď je každá vteřina drahá.

Rychle odchází.

Opona

Obraz devátý

*Je hluboká noc a my jsme v Hiteriově paláci. Na vladařově stole leží luk, šíp
a nádobka s jedem.*

*Hiterius si v tuto pozdní hodinu ještě čte poslední zprávy. Ani jeho věrný služebník Tygrhart
nespí, protože právě vstupuje do Hiteriovy pracovny.
Bohové dění na zemi sledují.*

TYGRHART:

Přikázal jste, abych přišel, můj pane.

HITERIUS:

Takový hnůj! Taková stoka!

TYGRHART:

Co se děje?

HITERIUS:

Ta čubka už o našich plánech ví, to už je jisté.

TYGRHART:

Co budeme dělat?

Hiterius vztekle hodí Tygrhartovi zprávu. Ten si ji rychle přečte. Stěží skrývá svůj úžas.

TYGRHART:

Cože? Okamžitě jí vyhlásíme válku! Proč čekat! Vojsko je v pohotovosti, stačí dát rozkaz, můj králi. Naše loďstvo je připravené vyplout.

HITERIUS:

Ne, dnes ještě ne. Až zítra. Protože mi Polyba svého syna jen tak nevydá....

TYGRHART:

Nevydá?!

HITERIUS:

Mám pro tebe zvláštní tajný úkol. Je to ale hodně nebezpečná mise. Věřím v tvé schopnosti. Když nemůžu mít Anteho já, nebude ho mít nikdo.

TYGRHART:

To znamená, že...

HITERIUS:

...že ho zabiješ.

TYGRHART:

Je škoda toho mladíka, můj pane, ale je-li to vaše přání...

HITERIUS:

Je to rozkaz! A ty jsi můj nejvěrnější služebník, Tygrharte!

TYGRHART:

Jak to mám provést?

Hiterius mu podá luk, šíp a lahvičku s jedem. Tygrhart skloní hlavu, pak ji znovu narovná a vysune bradu.

TYGRHART:

Jak si přeješ, můj pane. Ať zemřu, jestli svůj úkol nesplním.

Hiterius mu položí ruce na ramena.

HITESIUS:

Věřím ti.

Tygrhart se ukloní a odejde.

HITERIUS:

(zvolá) Svolávám okamžitě válečnou poradu!

Odejde.

EXIDOS:

Já nemám slov.

FEMINA:

To je strašné!

CALCULATORUS:

Ano, je to strašné. Ale co s tím uděláme?

CRALUS:

Exide, pomoci by nám mohla tvoje dcera.

EXIDOS:

Notarie?

CRALUS:

Ano, žije dole v lesích a bez ní by tam nebyl žádný řád.

EXIDOS:

Jaké s ní máš plány?

CRALUS:

Musí varovat Anteho, a to okamžitě! Vzkaž jí, ať je rychle oba najde a vše jim řekne. Musí je dostat do bezpečí!

FEMINA:

Ještě před chvílí jsi chlapci nemohl přijít na jméno, a teď?

CRALUS:

Viš přece, jak jsem prchlivý. Mrzí mě to, Femino. Snad mi to ty i Appon jednou odpustíte. Na výčitky teď ale není čas. Musíme zasáhnout.

Somin se nenápadně nakloní k Femině.

SOMIN:

S Calculatorem jsme ve skutečnosti na jeho hlavu vysypali trochu prášku z božího hrášku, aby procítl a vše tak lépe pochopil.

Femina se na Somina usměje.

NATURALUS:

Blíží se tma a za malou chvíli už slunce na nás shlížet nebude. Alespoň dnes.

CRALUS:

Na spánek nemám ani pomyšlení.

FEMINA:

Ani já bych neměla klidný spánek.

SOMIN:

To nejspíš nikdo z nás. Běžte si ale aspoň odpočinout, ať máte na zítra dost

síly. Dnešní hlídku budu držet já.

Všichni, až na Somina, se pomalu rozcházejí.

Opona

Obraz desátý

*Je noc a do Anteho ložnice se dopotácí oba mladíci. Vzájemně se podpírají, moc jim to nejde,
protože vypili hodně vína.
Somin je sám a oba chlapce pobaveně sleduje.*

SOMIN:

Po divadle, jak vidno, zašli si na pohár vína. No asi spíš na poháry vín.

APPON:

Tak takhle se teda lidi baví? Divadlem? Pak ale celý svět je jedno velké divadlo! Vy lidi jako herci a my bohové vaši diváci!

ANTE:

A někdy taky autory, že?

Oba padnou zády na postel.

APPON:

Máte nádherné divadlo! Děkuju, že jsi mě tam vzal.

Ante zamyšleně pohlédne z okna.

ANTE:

Plenesie asi takové mít nebude. Chvilka ticha.

APPON:

Nemysli teď na to.

ANTE:

Moc to nejde.

Opět chvilka ticha.

APPON:

Řekni mi, to v té hře se zabili jenom pro lásku?

ANTE:

Jistě. Protože jejich lásce vlastní rodiny nepřály.

APPON:

To je teda divný cit, ta láska.

ANTE:

Neštěstí, které někdy láska způsobí, může se stát mocným a nebezpečným. Už to chápeš?

APPON:

Vždyť víš, že my bohové lásku necítíme.

ANTE:

Viš, láska je, když poslední hlt vody na poušti nabídneš tomu, koho miluješ. Láska je, když jen hoříš a plápoláš a nevíš proč. Když je ti smutno a zároveň samým štěstím bys div neobjímal celý svět. Láska je, když pro druhého chceš i zemřít.

Rozhostí se mezi nimi zas ticho.

APPON:

To musí být nádherné! Jako je nádherný tenhle svět! Vy vidíte ráj v našem božím paláci, ale ten vy máte tady na zemi!

Ante se prudce nadzvedne.

ANTE:

Tenhle svět že je rájem na zemi? Vždyť je plnej nenávisti a válek!

APPON:

Hledej i tady krásu.

ANTE:

To jsou řeči. Snažím se, ale nějak to prostě nejde. A divit se mi nemůžeš! Promiň.

Appon se taky posadí.

APPON:

Ani teď, když jsi se mnou?

Pohlédnou si do očí.

ANTE:

Máš krásný oči, víš to?

Appon vezme Anteho pomalu a váhavě za ruku. Ten se k němu přiblíží a obejmě ho. Setrvají

v objetí. Somin na ně vysype trochu prášku. Pokoj potemní.

SOMIN:

Tady se asi rodí něco, co nám není příliš známé. Krásné sny vám přeji, chlapci.

Vstoupí Femina, chvíli se dívá dolů na spící chlapce, pak pohlédne na Somina.

FEMINA:

Somine? Co to tady děláš? Máš přece zapisovat modlitby a ne mi uspávat syna!

SOMIN:

Promiň mi to, Femino, ale já si prostě nemohl pomoci. Tak jim to sluší.

FEMINA:

Nemohu usnout, když tuším, že tam dole na ně číhá nebezpečí.

SOMIN:

A Cralus?

FEMINA:

Spí, před chvílí usnul. Ale než usnul, byl hodně neklidný.

SOMIN:

Dám vám všem pěkný sen na zklidnění.

FEMINA:

Mým snem teď je, aby byl můj syn v pořádku. Již u chlapců byla Notaria?

SOMIN:

Neviděl jsem ji.

FEMINA:

Kde jen může vězet?

V Anteho ložnici se opět rozsvítí. Ante je vzhůru a cloumá se spícím Apponem.

ANTE:

Appone, vzbud' se! Dostal jsem mega nápad! No tak, nespí! Budeš nadšenej!

Appon se neochotně probouzí.

ANTE:

Zítra ráno tě vezmu na atletický trénink.

APPON:

To je od tebe hezký. Tak já se na to vyspím, jo? Můžu?

ANTE:

Tenhle můj plán musíš slyšet teď!

Appon si přeje dlaní po obličej, zívne si a posadí se.

ANTE:

Dneska jsi poznával naši kulturu, zítra budeš poznávat náš sport. Za pár dní jsou Velké hry na počest bohů. A ke snídani ti nabídnu jahody s medem. To ti je mňamka! A dodá energii na celý den.

APPON:

My bohové nemusíme jíst, stačí nám jen trochu dobrého vína.

Appon se chytne za hlavu.

Au! No trocha to teda nebyla. Snad se z toho vyspím.

ANTE:

A když ne, tak běh na čerstvém ranním vzduchu tě určitě probere.

APPON:

Uh!

Appon ztěžka padne na polštář. Scéna na chvíli potemní. Rozednívá se. Postel v Anteho ložnici je ale prázdná a rozestlaná. Zjeví se Notarie.

NOTARIE:

Ať mě vezme ďas! Nestihla jsem to. Měla bych se potrestat přeměnou ve vypelichanou vránu. Bohové, odpusťte mi!

Vzhlédne na nebesa.

FEMINA:

Co teď?! Appon je v nebezpečí!

EXIDOS:

Odpusťte mé dceři.

NATURALUS:

(poněkud ironicky) Zcela jistě se zdržela záchranou nějaké němé tváře.

CRALUS:

Nejen náš Appon, ale i tomu nevinnému klukovi se krátí život každou hodinou. Tvou dceru, Exide, trest nemine. Ale na to teď nemáme čas. Vrah už je ve městě.

NOTARIE:

Jsem připravena přijmout každý trest.

Se svěšenou hlavou odchází. Vstoupí Polyba.

POLYBA:

Ante! Mám pro tebe radu... Ante?! Kde jsi? No ano, brzo ráno vstal a šel se připravovat na závody. Měla jsem mu tu zprávu říct už v noci. Jak jsem královnou, tak jsem hloupá. Nechám se odvézt na stadion a tu zprávu mu řeknu tam.

Rychle odejde.

FEMINA:

Neví, že chlapci šli běhat do lesa a vrah už je ve městě. A Hiterius stahuje smyčku.

Opona

Obraz jedenáctý

Právě jsme na jedné z rozlehlých luk, které se rozprostírají na jedné straně města.

V dálce lze tušit les. Je slyšet bzučení hmyzu.

Celí udýchaní, zpocení a vysvlečení do půl těla vběhnou Ante a Appon.

Bohové vše sledují ze svých trůnů.

ANTE:

Dost dobře běháš. Ani ses nezadýchal. A ta ladnost! Jako bych srnce před sebou viděl!

APPON:

Zase si děláš legraci.

ANTE:

Já? Ne, ani v nejmenším!

APPON:

Jsi za básníka. Ale řekni, že bych vás lidi mohl reprezentovat, což?

ANTE:

A podvod by to nebyl?

APPON:

No jo, přece jen nejsem člověkem.

ANTE:

Hloupí lidi by věřili, že jsou nám bohové nakloněni. To je hodně jinej doping!

APPON:

Víš, stejně bych to chtěl zkusit. Zažít ten radostný pocit z výhry...

ANTE:

Jo, a taky z porážky, ha ha!

APPON:

A proč ne? I tohle přece k tomu patří.

ANTE:

No jasně, změníme pravidla a za další tři roky nás můžeš směle reprezentovat.

APPON:
Myslíš?

ANTE:
Přimluvím se.

APPON:
Vážně?! To by bylo senzační! Jsi hodný.

ANTE:
Hodný možná, naivní určitě. Jak říká moje matka.

APPON:
Ty a naivní? Tomu nevěřím.

Ante se zamyslí.

APPON:
Na co myslíš?

Ante se vytrhne ze zamyšlení.

ANTE:
Co?

APPON:
Byl jsi zamyšlený.

ANTE:
Pořád věřím, že se jednou zamiluju a poznám pravou lásku. Třeba ještě než...

APPON:
Než co?

ANTE:
Než odsud odjedu.

APPON:
Je asi těžký na to nemyslet, vid'?

Ante si povzdychne.

APPON:
A proč bys nemohl poznat opravdovou lásku? Třeba je někde nablízku.

ANTE:

Radši změňme téma. Čeho jsi vlastně bohem?

APPON:

Zatím ničeho.

ANTE:

A já si myslel, že se s tím už narodíte!

APPON:

Výjimečně. Třeba narození mého strýce doprovázel déšť mrtvých žab. Bylo tedy jasné, že bude bohem smrti.

ANTE:

Jo, o tom jsem četl. Tak prý byla lidem darována smrt.

APPON:

Znáš toho hodně.

ANTE:

Většinu z toho jsem přečetl z knížek. Můžu tě dovést do naší akademické knihovny, kdybys chtěl.

APPON:

Já se chci ale učit od tebe! Proč číst jenom knížky, když... když to můžu slyšet z tvých úst.

ANTE:

Ach, Appone, ty víš, jak rozehnat moje smutky. S tebou bych chtěl trávit každou chvíli.

APPON:

To i já.

Ante obejmě Appona, ten poněkud překvapený se nejprve lehce odtáhne.

APPON:

Je to to, co si myslím?

ANTE:

Je.

Znovu k sobě Appona přitiskne. Jsou v dlouhém objetí, zrovna když se sem připlíží Tygrhart.

TYGRHART:

Tady jsou, milenci! Střelit jednou je málo, ale mám jenom jeden šíp. Mít jich padesát, všechny bych použil.

Somin na něj vysype trochu prášku a Tygrhart se s úsměvem zasní při představě o zabíjení.

FEMINA:

Somine, teď zasáhni!

Somin zavře oči, je soustředěný.

SOMIN:

Dlouho jej to ale nezdrží.

FEMINA:

Ante! Appone! Slyšíte mě?!

NATURALUS:

Oni tě neslyší. Jsou jeden do druhého zabraní.

FEMINA:

Nemůžu se na to dívat!

EXIDOS:

Jdi raději někam do ústraní, Femino.

FEMINA:

Ne, musím vidět, jak ta zrůda bere život příteli mého syna. Pomstím jeho smrt nejkrutějším způsobem.

Tygrhart se probere a upře zrak na oba mladíky. Zdvihne šíp a zamíří.

FEMINA:

Ante! Appone! Vrah!

Appon zbystří a odtáhne se od Anteho.

ANTE:

Co se děje?

APPON:

Neslyšel jsi něco?

ANTE:

Ne, nic.

Ante se podívá za Appona a v tom spatří Tygrharta, jak ně míří šípem na napnuté tětivě.

ANTE:

Appone, pozor!

Appon se otočí právě v okamžiku, kdy Tygrhart vystřelí. Ante ještě stihne Appona odstrčit, než je sám zasažený šípem, padne na kolena.

TYGRHART:

No skvěle, na první dobrou. Šéf bude na mě pyšný.

Odejde. Appon si klekne k Antemu a opatrně ho podepře.

APPON:

Ante! Ante, jsi v pořádku?

ANTE:

Appone... To bolí. Strašně to bolí.

Zakašle.

ANTE:

Ty pláčeš?

APPON:

Vždyť ty ses pro mě obětoval.

ANTE:

To... by přece... udělal každý... když někoho... *(hluboký vzdech)*

APPON:

Neopouštěj mě, Ante!

Pohlédne na nebe.

APPON:

Exide! Exide!! Neber mi ho, prosím! Já ho miluju!

CRALUS:

Miluju?

Femina, Calculatorus, Somin, Exidos a Naturalus se vzájemně podívají na sebe. Scéna se zatmí. Je ticho. V kuželu světla majestátně stojí Matka. Ze tmy bohové udiveně šeptají:

Matka...!

MATKA:

Ačkoliv bohem jsi, tys pravil, že miluješ.
Možná, žes váhal, zdali naším druhem jsi též.
Neb poznal jsi něco neznámého:
pravý cit a k tomu tady jeho.
Duši proto vrátím nebožtíku,
probudí se a to v okamžiku.
Sílu potřebuje tělo,
aby život lidský v sobě mělo.
Půl síly této já vezmu z tebe,
pak už ale nepůjdeš domů – na své nebe.
S Antem budeš navždy polobohem,
který má k lidem blíže mnohem.
Ptám se tě prvně a naposledy,
zda přijímáš nabídku mou tedy?

APPON:

Ano, přijímám! Tisíckrát já přijímám!

FEMINA:

Můj synu!

MATKA:

Ať se tak stane!

Scéna opět potemní a kužel světla se tentokrát rozzáří nad ležícím Antem, jehož Appon stále drží v náruči. Appon zvedne hlavu k nebi a chvíli tak setrvá. Je ticho.

APPON:

Ante?

Ante se hluboce a ztěžka nadechne.

APPON:

Žiješ.

ANTE:

Co... co se stalo?

Ante s Apponovou pomocí pomalu vstává.

APPON:

Matka, pramatka všeho se zjevila.

ANTE:

Ta...

APPON:

Ano.

ANTE:

Co žádala?

APPON:

Aby se ti vrátil život. Dal jsem ti kus toho svého.

ANTE:

Takže na nebesa se už vrátit nemůžeš.

Appon zavrtí hlavou, usmívá se.

APPON:

Ne.

ANTE:

Ale co tvá máma, rodina? To už je nikdy neuvidíš?

APPON:

Jestli se na mě přijdou podívat...

ANTE:

Ale proč?

APPON:

Ty ještě neznáš odpověď?

Appon ho políbí.

ANTE:

Můj bože.

APPON:

Už ne. Od teď už jen Appon, můj princí.

Oba se zasmějí.

ANTE:

Appon a Ante.

APPON:
Ante a Appon. Navždy?

ANTE:
Navždy.

Přichází královna Polyba.

POLYBA:
Ante, můj hochu!

ANTE:
Mami! Už přišel čas...

POLYBA:
Ano, přišel čas, ale na radostnou zprávu! Pro celé Anthony, pro mě, pro tebe. Jsi poslední, kdo ji ještě neslyšel, a přitom se tě týká!

ANTE:
Co se stalo?

Polyba se podívá na Appona.

POLYBA:
Nepředstavíš nás?

ANTE:
Mami, to je Appon. Appone, to je moje máma.

APPON:
Moc mě těší, paní.

Appon se ukloní před královnou.

ANTE:
A teď tu zprávu, prosím!

POLYBA:
Z Hiteriova města prchl zvěd!

ANTE:
Je nebezpečný?

POLYBA:
Utekl, aby nás varoval.

ANTE:

Před čím?

POLYBA:

Před samotným Hiteriem! Jeho slibovaný mír za tebe byla od začátku jedna velká lež! A já mu uvěřila! Byla jsem naivní, když jsem si myslela, že když tebe obětuju, že...

APPON:

I tak by na Anthony zaútočil?

POLYBA:

Odpusť mi to.

ANTE:

Není co odpouštět, nakonec se přece nic nestalo.

Ante obejmě svoji matku.

APPON:

Bude válka?

POLYBA:

Už byla vyhlášena mobilizace a na toho tyrana se chystají všechny armády.

ANTE:

Mami, a nebojíš se, že to bude velká válka?

POLYBA:

Věřím, že bude první a také poslední. Ale já chci teď myslet jenom na tebe a tvoje štěstí.

ANTE:

Už jsem ho našel.

POLYBA:

Štěstí?

ANTE:

On je moje štěstí, mami.

Pohlédne na Appona a vezme ho za ruku. Královna obejmě Appona.

POLYBA:

Mějte se moc rádi a ať vám vaše láska kvete.

Ante se obrátí k Apponovi. Ten se zasměje.

ANTE:

Jako růže tvá pro mne.

APPON:

Už zase básníš?

ANTE:

Ve tvé přítomnosti vždycky. O této nádherné chvíli já báseň složím. Si piš!
Mami, uvidíme se brzy!

Oba mladíci se rozeběhnou pryč. Polyba jim ještě zamává a pak zamyšleně odchází.

CRALUS:

Jsou to jen polobozi.

FEMINA:

A co na tom! Jsou přece šťastní.

CRALUS:

Máš pravdu. A vždycky jsi ji měla.

Cralus obejmě Feminu.

CRALUS:

A my teď zasáhneme do války. To snad můžeme, ne? Naturale, ty víš, co udělat.

Naturalus kývne a podá Cralusovi malý váček, ten ho předá Exidovi.

CRALUS:

Od teď ať Hiteriova duše bloudí a nepozná již nikdy klidu.

Exidus otevře váček a rozpráší jeho obsah dolu na zem.

Opona

Epilog

*Louka, nejspíš asi jiná než ta z předchozího obrazu, protože jich je kolem města několik.
Je jasný den. Přiběhne Ante, chvíli za ním Appon.*

APPON:

Jak můžeš trénovat a ještě si při tom skládat verše? Co je to pak za běhání, když se každých sto metrů zastavíš a něco si čmáráš na papír. Zítra začínají sportovní hry a ty... To mi hlava vážně nebere.

ANTE:

Přece jsem tím vyhrožoval, že do jejich začátků ti každý den složím aspoň dva verše, no ne? Ty chceš být stejně dobrý běžec jako já a já zas skládat básně aspoň trochu jako ty.

APPON:

Fajn... Takže když už jsme se asi po pátý zastavili, můžeš mi aspoň jeden z těch veršů dát přečíst!

ANTE:

Ještě to nemám hotový. A teď radši zase poběž!

APPON:

A to mi ani nedopřeješ, abych ti za ně dal už teď pusu?

ANTE:

Dáš mi ji až na konci. Ty verše budou totiž báááječnýý! A já se o tu pusu přihlásím. *(rozeběhne se)* To se neboooj!!!

Appon ještě chvílku stojí, zakroutí hlavou a pak se smíchem rozeběhne za Antem.

Konec

Daniel Jakubec přišel na svět v roce 2001 v moravském městě Přerov. Je absolventem zdejšího Gymnázia Jana Blahoslava a opavské Slezské univerzity, kde se věnoval studiu své milované historie. Vedle toho se také věnuje analogové fotografii, železniční dopravě, cestování (jak jinak než vlakem) a pochopitelně i literatuře a divadlu. Je autorem malé básnické sbírky *Tichá ulice* (2019) a dramatické prvotiny *Federicova kletba* (2022).

Daniel Jakubec
SLZY MLADÉHO APPONA
Dramatická hříčka na antické motivy
Spolupráce na textu František Baďura
Grafická úprava Petr Šístek
Vydalo Odnaproti jako svou 6. publikaci
elektronicky v roce 2026
Šíření kterékoli části je jen se souhlasem autora

odnaproti.cz